

Warszawa, dnia 12 stycznia 2018 r.

Poz. 113

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 15 grudnia 2017 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać
strzelnice garnizonowe oraz ich usytuowanie**

Na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 i 1529 oraz z 2018 r. poz. 12) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 października 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać strzelnice garnizonowe oraz ich usytuowanie (Dz. U. poz. 1479, z 2008 r. poz. 380 oraz z 2016 r. poz. 363) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 w ust. 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) odkryta garnizonowa strzelnica szkolna, zwana dalej „strzelnicą garnizonową” – obiekt budowlany położony na obszarze garnizonu wojskowego, wyposażony w stałe budowle zabezpieczające i trwale oznaczone linie otwarcia ognia i linie celów, którego strefa strzelań nie jest całkowicie zakryta lub zadaszona, przeznaczony do strzelania z małokalibrowej broni osobistej, indywidualnej oraz zespołowej, a także z broni pokładowej wozów bojowych, z wykorzystaniem amunicji karabinowej o kalibrze nie większym niż 7,62 mm i amunicji pistoletowej o kalibrze nie większym niż 9 mm, wystrzeliwanej z prędkością początkową nie większą niż 1000 m/s i z energią początkową nie większą niż 3800 J,”

b) w pkt 3 lit. c i d otrzymują brzmienie:

„c) dolny przed linią celów – budowlę usytuowaną w strefie strzelań równoległe do linii początkowej strzelnicy garnizonowej przed linią celów najbliższą kulochwytem głównemu, służącą do osłony urządzeń strzelnicy zlokalizowanych za tym kulochwytem przed możliwością trafienia pociskami, a w przypadku strzelnicy specjalnej – budowlę usytuowaną w strefie strzelań przed kulochwytem głównym i kulochwytemi bocznymi, służącą do osłony urządzeń celów ukazujących się oraz elementów konstrukcyjnych znajdujących się w strefie strzelań,

d) boczny – budowlę usytuowaną prostopadle do kulochwytu głównego strzelnicy specjalnej, służącą do zatrzymywania pocisków wystrzelonych w kierunku celów oraz rykoszetów,”

c) pkt 4–6 otrzymują brzmienie:

„4) zabezpieczenia:

a) boczne – budowle usytuowane prostopadle do linii początkowej strzelnicy, służące do zatrzymywania rykoszetów pocisków,

b) górne – budowle poziome lub skośne usytuowane nad kulochwytem głównym, a także kulochwytemi bocznymi i przewidywanym rejonem rozmieszczenia celów na strzelnicy, uniemożliwiające wydostawanie się pocisków poza strefę strzelań strzelnicy,

- 5) przesłona pionowa – element konstrukcyjny wyposażenia strzelnicy o powierzchni czołowej prostopadłej do płaszczyzny bazowej strzelnicy, usytuowany w określonej odległości od linii otwarcia ognia i na ustalonej wysokości ponad płaszczyzną rzeczywistą strzelnicy, stanowiący zasłonę przed wylotem pocisków poza strefę ochronną,
  - 6) strefa strzelań – teren strzelnicy ograniczony linią początkową strzelnicy, kulochwytem głównym oraz zabezpieczeniami bocznymi lub linią otwarcia ognia, kulochwytem głównym oraz kulochwytemi bocznymi,”
- d) pkt 12 i 13 otrzymują brzmienie:
- „12) sygnalizacja ostrzegawcza – elementy wyposażenia strzelnicy informujące o prowadzeniu strzelań,
  - 13) punkt pomiarowy strzelnicy – stały punkt wysokościowy (znak geodezyjny) podlegający utrwaleniu, wykonany zgodnie z przepisami prawa geodezyjnego i kartograficznego, służący do wykonywania czynności geodezyjnych w rejonie strzelnicy,”
- e) pkt 15 otrzymuje brzmienie:
- „15) Rz – długość promienia wyznaczającego wielkość strefy zagrożenia strzelnicy,”
- f) w pkt 21 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 22–25 w brzmieniu:
- „22) płaszczyzna bazowa strzelnicy garnizonowej – poziomą płaszczyznę odniesienia, będącą podstawową płaszczyzną służącą do wyznaczenia położenia wszystkich elementów strzelnicy,
  - 23) płaszczyzna rzeczywista strzelnicy garnizonowej – teren strefy strzelań ukształtowany według projektu budowlanego,
  - 24) linia początkowa strzelnicy garnizonowej – linię wyznaczającą usytuowanie strzelnicy garnizonowej, powstałą z przecięcia płaszczyzny bazowej strzelnicy i rzeczywistej płaszczyzny strzelnicy,
  - 25) linia przerwania ognia – prostą prostopadłą do osi strefy strzelań, oznaczającą bezwzględny zakaz używania uzbrojenia, położoną między linią otwarcia ognia a rejonem rozmieszczenia celów.”;
- 2) w § 3 w ust. 1 w pkt 10 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:
- „11) linia przerwania ognia.”;
- 3) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:
- „Klasyfikacja strzelnic”;
- 4) w § 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Strzelnice składające się z więcej niż jednej strefy strzelań tworzą strzelnicę wielostrefową.”;
- 5) w § 5:
- a) w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:
    - „2) strzelnica typu „B” – do strzelań na odległość do 200 m z postaw strzeleckich „leżąc”, „klęcząc” lub „stojąc”, do celów stałych i ukazujących się, o liczbie stanowisk strzeleckich do 9 wykonanych zgodnie z § 61 ust. 1 pkt 1,
    - 3) strzelnica typu „C” – do strzelań na odległość do 100 m z postaw strzeleckich „leżąc”, „klęcząc” oraz „stojąc”, do celów stałych i ukazujących się, o liczbie stanowisk strzeleckich do 12 wykonanych zgodnie z § 61 ust. 1 pkt 1.”;
  - b) w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
    - 3) strzelnica specjalna – przystosowana do użycia amunicji o kalibrze do 12,7 mm o długości strefy strzelań nie większej niż 500 m.”;
  - c) uchyla się ust. 7;
- 6) tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie:
- „Ogólne warunki techniczne strzelnic”;
- 7) w § 7 ust. 1–3 otrzymują brzmienie:
- „1. Strzelnica zawiera:
- 1) strefę strzelań,
  - 2) kulochwyt główny,

- 3) zabezpieczenia boczne,
  - 4) strefę dowodzenia,
  - 5) zaplecze techniczno-gospodarcze,
  - 6) strefy ochronne:
    - a) niebezpieczną,
    - b) zagrożenia.
2. W skład strefy strzelań wchodzi:
- 1) linia celów,
  - 2) linia otwarcia ognia,
  - 3) kulochwyt dolny przed linią celów,
  - 4) instalacje energetyczne, sterownicze i sygnalizacyjne.
3. W skład strefy strzelań mogą także wchodzić:
- 1) dodatkowe linie wyjściowe i dodatkowe linie otwarcia ognia,
  - 2) przesłony pionowe,
  - 3) zabudowa kulochwytu głównego,
  - 4) zabezpieczenie poziome nad przesłonami pionowymi,
  - 5) schrony obsługi celów,
  - 6) torowiska tarczociągów celów ukazujących się,
  - 7) zabezpieczenie górne.”;
- 8) w § 8 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Elementy budowli strzelnic ulegające.”;
- 9) w § 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Budowle na terenie strzelnicy posadawia się na podłożu, które pod wpływem działających obciążeń, działania wody i innych czynników nie ulega zmianom zagrażającym bezpieczeństwu obiektów budowlanych, uniemożliwiającym lub zakłócającym ich użytkowanie.”;
- 10) w § 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Skarpy, zbocza i ściany oporowe wykonane na terenie strzelnicy sprawdza się pod względem ogólnej stateczności.”;
- 11) w § 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Na terenie strzelnicy ustawia się maszty służące do umieszczania oświetlenia ostrzegawczego i wciągania chorągiewek ostrzegawczych w następujących miejscach:
- 1) na krańcach kulochwytu głównego – maszty o wysokości 3 m do umieszczania oświetlenia ostrzegawczego oraz chorągiewek ostrzegawczych,
  - 2) na linii wyjściowej w osi strefy strzelań – maszt o wysokości 3 m do umieszczania oświetlenia ostrzegawczego oraz chorągiewek ostrzegawczych,
  - 3) na krańcach linii wyjściowej – maszty o wysokości 1 m do umieszczania oświetlenia ostrzegawczego,
  - 4) na krańcach linii otwarcia ognia, usytuowanej najdalej od kulochwytu głównego – maszty o wysokości 1 m do umieszczania oświetlenia ostrzegawczego,
  - 5) na stanowisku dowodzenia – maszt o wysokości 1,2 m ponad najwyższy punkt stanowiska dowodzenia do umieszczania oświetlenia ostrzegawczego oraz chorągiewek ostrzegawczych.”;
- 12) § 12–15 otrzymują brzmienie:
„§ 12. Strzelnice sytuuje się na terenach zamkniętych, o których mowa w art. 3 pkt 15 ustawy. Wybór lokalizacji strzelnic garnizonowych uwzględnia wymogi związane z ochroną środowiska, w tym ochronę przed hałasem.
- § 13. 1. Strefy strzelań strzelnicy wielostrefowej wyznacza się równoległe do siebie, z zachowaniem tego samego kierunku strzelań.

2. Linie otwarcia ognia wszystkich stref strzelań strzelnicy wielostrefowej, składającej się ze stref o stałej linii otwarcia ognia, tworzą jedną prostą.

3. Na strzelnicy wielostrefowej między strefami strzelań wykonuje się podwójne zabezpieczenie boczne w takiej odległości, aby było zapewnione dojście do schronów obsługi celów, o szerokości nie mniejszej niż 3,0 m między krawędziami podstaw zabezpieczeń bocznych.

§ 14. Elementy zaplecza techniczno-gospodarczego strzelnicy sytuuje się poza strefą strzelań i strefą dowodzenia, w kierunku przeciwnym do kierunku strzelań.

§ 15. Punkt pomiarowy strzelnicy umieszcza się, zgodnie z przepisami prawa geodezyjnego i kartograficznego, na terenie strefy dowodzenia lub zaplecza techniczno-gospodarczego strzelnicy.”;

13) w § 16 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do strzelnicy i urządzeń z nią związanych zapewnia się dojście i dojazd pojazdów mechanicznych od drogi publicznej.”;

14) w § 18 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W rejonie strzelnicy sytuuje się place, zadaszone osłony lub pomieszczenia na pojemniki o podłożu zabezpieczonym przed przenikaniem do gruntu związków chemicznych, służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych, z uwzględnieniem możliwości ich segregacji.

2. Między urządzeniami budowlanymi, o których mowa w ust. 1, a miejscem dojazdu samochodów wywożących odpady wykonuje się utwardzone dojście umożliwiające przemieszczanie pojemników na własnych kołach lub na wózkach.”;

15) w § 19 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Odległość zadaszonych osłon lub pomieszczeń z pojemnikami na odpady stałe, o których mowa w § 18 ust. 1, nie może być mniejsza niż.”;

16) tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie:

„Strefy ochronne strzelnic”;

17) § 20 otrzymuje brzmienie:

„§ 20. Strefy, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 6, wyznacza się dla każdej strzelnicy w celu wykluczenia rażenia pociskami, w tym rykoszetami (odbitkami), osób i mienia, znajdujących się poza obszarem tych stref.”;

18) w § 21:

a) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dla strzelnic garnizonowych klasy IV – 4500 m,”;

b) w ust. 3 w pkt 5 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) dla strzelnic garnizonowych – jest ustalany w przedziale od 150 m do 4500 m w zależności od warunków lokalizacyjnych i zastosowania dodatkowych zabezpieczeń, w tym zabezpieczania górnego.”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Wokół strzelnicy wielostrefowej wyznacza się jedną strefę niebezpieczną, odmierzoną od linii otwarcia ognia i skrajnych zabezpieczeń bocznych oraz najbardziej oddalonych kulochwytywów głównych.”;

19) § 22–25 otrzymują brzmienie:

„§ 22. 1. W strefach ochronnych strzelnicy, z zastrzeżeniem § 23–26, poza budynkami i obiektami służącymi do bezpośredniej obsługi strzelnicy, nie mogą się znajdować:

- 1) obiekty i pomieszczenia przeznaczone na stały lub czasowy pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów określających warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,
- 2) lotniska i lądowiska,
- 3) drogi kołowe i kolejowe,
- 4) magazyny środków bojowych, materiałów toksycznych, promieniotwórczych, łatwopalnych i innych materiałów niebezpiecznych,
- 5) miejsca parkingowe,
- 6) obiekty służące do prowadzenia działalności gospodarczej lub hodowlanej.

2. Budynki i obiekty służące do bezpośredniej obsługi strzelnicy mogą się znajdować w strefie niebezpiecznej strzelnicy jedynie na obszarze przed linią wyjściową położoną najdalej od kulochwytu głównego.

§ 23. 1. Droga dojazdowa do strzelnicy może przecinać strefę niebezpieczną jedynie przed linią wyjściową strzelnicy.

2. Dopuszcza się inne usytuowanie drogi dojazdowej do strzelnicy, jeżeli droga ta jest osłonięta kuloodpornymi przegrodami lub istnieje możliwość wyłączenia ruchu po tej drodze w czasie prowadzenia strzelania.

§ 24. 1. W strefach ochronnych strzelnicy dopuszcza się lokalizację obiektów takich jak:

- 1) strzelnica pistoletowa i do strzelania z broni małokalibrowej,
- 2) plac treningów ogniowych,
- 3) plac ćwiczeń ogniowych,
- 4) strzelnica do strzelania z użyciem symulatorów lub тренаżerów.

2. Linie wyjściowe strzelnicy oraz wszystkich występujących obiektów, o których mowa w ust. 1, tworzą jedną linię prostą.

§ 25. 1. W strefie zagrożenia strzelnicy dopuszcza się lokalizację innych niż wymienione w § 24 ust. 1 obiektów terenowej bazy szkoleniowej Sił Zbrojnych, o których mowa w przepisach w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane niebędące budynkami, służące obronności Państwa, oraz ich usytuowanie.

2. Usytuowanie obiektów, o których mowa w ust. 1, w strefie zagrożenia strzelnicy powoduje dopuszczenie takiej strzelnicy do użytkowania z ograniczeniem możliwości jednoczesnego prowadzenia strzelania na strzelnicy i prowadzenia zajęć na terenie tych obiektów szkoleniowych.”;

20) w § 26 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dopuszcza się przecinanie strefy zagrożenia strzelnicy przez drogi kołowe i kolejowe oraz lokalizowanie w tej strefie magazynów, o których mowa w § 22 ust. 1 pkt 4, jeżeli obiekty te, wraz z drogami dojścia lub dojazdu, zostały zabezpieczone kuloodpornymi przegrodami zapewniającymi bezpieczne użytkowanie tych obiektów.”;

21) w § 27 ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Wokół strefy niebezpiecznej każdej strzelnicy wykonuje się ogrodzenie ostrzegawcze o wysokości co najmniej 1,5 m z siatki umocowanej na słupach betonowych lub stalowych.

2. Na drodze dojazdowej, w miejscu przekraczania granicy strefy niebezpiecznej strzelnicy, ustawia się zapórę drogową typu kolejowego lub inną spełniającą tę samą funkcję, o szerokości przejazdu w świetle co najmniej 3,0 m.

3. Na całym obwodzie ogrodzenia strefy niebezpiecznej strzelnicy umieszcza się tablice ostrzegawcze w następujących miejscach:

- 1) przy wjeździe na teren strefy,
- 2) przy załamaniach linii ogrodzenia,
- 3) w punktach charakterystycznych, w szczególności na wierzchołkach wzniesień lub w przecinkach leśnych,
- 4) na całej długości ogrodzenia w rozstawie nieprzekraczającym 25 m.”;

22) w § 28 w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Na całym obwodzie strefy zagrożenia strzelnicy garnizonowej klasy II, III i IV oraz strzelnicy specjalnej umieszcza się tablice ostrzegawcze.”;

23) w § 29 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku gdy strefy ochronne strzelnicy obejmują obszar morskich wód terytorialnych lub wód śródlądowych, ogrodzenie lub oznakowanie stref doprowadza się do linii brzegowej.

2. Granice stref ochronnych, o których mowa w ust. 1, oznacza się bojami, pławami lub stawami w sposób umożliwiający ustalenie przebiegu tych granic, ale nie rzadziej niż co 50 m.”;

24) tytuł rozdziału 6 otrzymuje brzmienie:

„Strefa strzelań strzelnicy”;

25) w § 30 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Płaszczyznę strefy strzelań wykonuje się ze spadkiem w kierunku linii celów nieprzekraczającym 0,2 stopnia.”;

26) w § 31 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Odwodnienie zabudowy kulochwytu głównego oraz zabezpieczenia poziomego nad przesłonami pionowymi wykonuje się w sposób nieutrudniający obserwacji celów i prowadzenia ognia ze stanowisk strzeleckich.”;

27) w § 32 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W strefie strzelań, na głębokości do 0,20 m, nie mogą znajdować się jakiegokolwiek elementy twarde, w szczególności kamienie, gruz, elementy stalowe oraz betonowe lub inne materiały powodujące rykoszetowanie pocisków.

3. W strefie strzelań strzelnicy garnizonowej nie umieszcza się elementów lub obiektów budowlanych zmieniających ukształtowanie tej strefy w inny sposób, niż to określono w przepisach rozporządzenia, w szczególności dodatkowych kulochwyków dolnych i utwardzonych nawierzchni stanowisk strzeleckich. W przypadku strzelnic specjalnych dopuszcza się stosowanie przenośnych kulochwyków dolnych skonstruowanych z materiałów o zmniejszonej podatności na powstanie rykoszetów.”;

28) w § 36:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W strefie strzelań oznacza się w sposób trwały wszystkie linie wyjściową, otwarcia ognia, przerwania ognia i linie celów, przewidziane dla danej strzelnicy, oraz oś kulochwytu dolnego przed linią celów najbliższą kulochwytowi głównemu.”;

b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Na strzelnicach garnizonowych klasy I i II na liniach celów montuje się tarcze kontaktowe, natomiast na linii celów najbliższej kulochwytowi głównemu dopuszcza się montaż tarcz metalowych.”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Oznaczenia i uchwyty, o których mowa w ust. 2, umieszcza się przynajmniej 0,05 m poniżej poziomu płaszczyzny rzeczywistej strzelnicy. Dopuszcza się, w przypadku już istniejących konstrukcji stałych, ich zabezpieczenie osłoną antyrykoszetową.”;

29) § 37 otrzymuje brzmienie:

„§ 37. Oprawy oświetleniowe służące do podświetlania celów umieszcza się poniżej poziomu płaszczyzny rzeczywistej strzelnicy.”;

30) tytuł rozdziału 7 otrzymuje brzmienie:

„Kulochwyty strzelnic”;

31) w § 38 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Kulochwyty boczne strzelnicy specjalnej sytuuje się w taki sposób, aby było możliwe prowadzenie strzelań w zakresie kątów 180 stopni w płaszczyźnie poziomej.”;

32) w § 40 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kulochwyty, o którym mowa w § 39 ust. 2 pkt 2–4 – powiększonej, w stosunku do długości ustalonej w sposób określony w pkt 1, o 1,50 m po obu stronach osi symetrii płaszczyzny strefy strzelań, z uwzględnieniem drogi technicznej, jeżeli jest przewidywana, bez względu na rodzaj użytego materiału konstrukcyjnego.”;

33) w § 42:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Powyżej wysokości 3,0 m, mierząc od poziomu płaszczyzny rzeczywistej strzelnicy, kulochwyty, o którym mowa w § 39 ust. 2 pkt 1 lit. a, wykonuje się do pełnej wysokości, określonej w § 39 ust. 1, o pochyleniu skarpy 1:1,5.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W celu zwiększenia stateczności skarpy kulochwytu, o którym mowa w § 39 ust. 2 pkt 1 lit. a, dopuszcza się, powyżej wysokości 3,0 m, mierząc od poziomu płaszczyzny rzeczywistej strzelnicy, stosowanie dodatkowych odsadzek poziomych o szerokości nie mniejszej niż 1 m.”;

34) w § 44 ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Płyty stalowe, o których mowa w ust. 4 pkt 2, umieszcza się na całej długości kulochwytu głównego:

- 1) przez wykonanie pasa płyt stalowych o szerokości nie mniejszej niż 0,8 m – na strzelnicy dopuszczonej do strzelania do celów ruchomych,
- 2) za każdą tarczą, przez wykonanie płyt stalowych o wymiarach nie mniejszych niż $0,8 \times 0,8$ m – na strzelnicy niedopuszczonej do strzelania do celów ruchomych.”;

35) w § 46 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zabudowę kulochwytu głównego wykonuje się na całej długości kulochwytu. Elementy konstrukcyjne zabudowy kulochwytu, w szczególności takie jak podpory, umieszcza się w sposób uniemożliwiający ich bezpośrednie trafienie. Elementy konstrukcyjne narażone na trafienie zabezpiecza się płytą stalową o grubości minimum 15 mm, osłoniętą materiałem pochłaniającym rykoszety.”;

36) w § 48 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Możliwe jest niewykonywanie stałego kulochwytu dolnego przed linią celów na strzelnicach specjalnych, jeżeli strzelnica jest wyposażona w przenośne kulochwyty do osłony podnośników celów.

5. Kulochwyty dolne przed linią celów najbliższą kulochwytowi głównemu lub bocznemu dla strzelnic specjalnych można wykonać jako przenośne elementy konstrukcyjne o wysokości i szerokości uniemożliwiającej trafienie bezpośrednie w podnośnik celu.”;

37) tytuł rozdziału 8 otrzymuje brzmienie:

„Inne budowle zabezpieczające na strzelnicach”;

38) w § 51 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zabezpieczenia boczne strzelnicy:

- 1) sytuuje się prostopadle do linii początkowej strzelnicy,
- 2) wykonuje się:
  - a) co najmniej od linii wyjściowej do kulochwytu głównego,
  - b) jako pełne i łączące się z kulochwytem głównym bez żadnych szczelin,
- 3) na całej długości nie mogą mieć wysokości, mierzonej od ich podstawy, mniejszej niż 3,0 m ponad płaszczyznę rzeczywistą strzelnicy oraz ponad teren po zewnętrznej stronie strefy strzelań.”;

39) w § 54 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przesłonę pionową nr 2 sytuuje się w takiej odległości od poprzedniej przesłony, aby płaszczyzna przechodząca przez linię otwarcia ognia i dolną krawędź przesłony poprzedniej przecinała ją w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od górnej krawędzi płaszczyzny czołowej przesłony.”;

40) § 56 otrzymuje brzmienie:

„§ 56. 1. Wysokość górnej krawędzi przesłon pionowych, mierzona od płaszczyzny rzeczywistej strzelnicy, wynosi:

- 1) przesłony nr 1 – 4,20 m,
- 2) przesłony nr 2 – 4,10 m,
- 3) kolejnych przesłon – od 4,20 m do 5,40 m.

2. Wysokość dolnej krawędzi przesłon pionowych, mierzona od płaszczyzny rzeczywistej strzelnicy, wynosi:

- 1) przesłony nr 1 – 2,40 m,
- 2) przesłony nr 2 – 2,10 m,
- 3) kolejnych przesłon – 2,50 m.”;

41) w § 59 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Płaszczyzny czołowe przesłon pionowych wykonuje się jako prostopadle do płaszczyzny bazowej strzelnicy.”;

42) tytuł rozdziału 11 otrzymuje brzmienie:

„Inne elementy strzelnicy”;

- 43) w § 71:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Stanowisko dowodzenia strzelnicy jest przeznaczone do kierowania strzelaniami na tej strzelnicy i powinno zapewniać całkowitą kontrolę nad jej wykorzystywaniem.”;
  - b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) na takiej wysokości, ponad płaszczyznę rzeczywistą strefy strzelań, aby zapewniona była możliwość obserwacji wszystkich linii celów, niezależnie od ilości i konstrukcji przesłon pionowych, do kulochwytu głównego oraz bezpośredniego otoczenia strefy strzelań.”;
  - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dopuszcza się sytuowanie stanowiska dowodzenia bezpośrednio na płaszczyźnie rzeczywistej strzelnicy, pod warunkiem zapewnienia możliwości pośredniej obserwacji strefy strzelań oraz bezpośredniego otoczenia strefy strzelań.”;
- 44) w § 74 w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:
- „2) łączność telefoniczną, za pomocą linii kablowej, z innymi elementami strzelnicy, w których przebywa obsługa, a także z pozostałymi stanowiskami dowodzenia wielostrefowej strzelnicy i z innymi obiektami zlokalizowanymi w strefach ochronnych strzelnicy oraz łączność radiową,
  - 3) instalacje sterownicze zapewniające prawidłowe działanie strzelnicy oraz niezbędne pulpity sterownicze, odzwierciedlające stan urządzeń i oświetleń, którymi sterują.”;
- 45) tytuł rozdziału 12 otrzymuje brzmienie:

„Instalacje elektryczne strzelnic”;

46) w § 77:

- a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Instalacja i urządzenia elektryczne strzelnic zapewniają między innymi:”;
- b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W instalacjach elektrycznych strzelnic stosuje się:”;

47) w § 79:

- a) ust. 1–4 otrzymują brzmienie:

„1. Instalacje elektryczne i rozmieszczenie urządzeń elektrycznych na terenie strzelnicy wykonuje się w sposób zapewniający bezkolizyjność z innymi instalacjami w zakresie ich wzajemnego usytuowania.

2. Elektryczne sieci kablowe na terenie strzelnicy, w obrębie strefy strzelań, mogą przebiegać równoległe lub prostopadłe do linii początkowej strzelnicy garnizonowej, na głębokości nie mniejszej niż 0,7 m.

3. Kable elektryczne na terenie strefy strzelań i strefy niebezpiecznej strzelnicy układa się w rurach osłonowych.

4. Przewody i kable elektryczne układa się w sposób umożliwiający ich wymianę bez potrzeby naruszania konstrukcji obiektów zlokalizowanych na terenie strzelnicy.”;
- b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Instalacje i osprzęt na terenie strzelnicy powinny być wykonane lub osłonięte tak, aby stopień ochrony nie był niższy niż IP 55 zgodnie z Polską Normą PN-EN 60529 „Stopnie ochrony zapewnianej przez obudowy (Kod IP)”. ”;

48) w § 80:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do zasilania strzelnicy w energię elektryczną buduje się linię kablową lub napowietrzną niskiego napięcia.”;
- b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Na obszarze strefy strzelań i strefy niebezpiecznej strzelnicy zabrania się wykonywania linii napowietrznych.

4. Dopuszcza się zasilanie w energię elektryczną ze wspólnego złącza innych obiektów, niewchodzących w skład strzelnicy.”;

- 49) w § 81 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Z tablicy głównej instalacji elektrycznej strzelnicy zasila się oddzielnymi liniami kablowymi.”;
- 50) § 82 otrzymuje brzmienie:
„§ 82. Strzelnicę wyposaża się w oświetlenie ostrzegawcze, usytuowane w następujący sposób:
- 1) na kulochwycie głównym dwie lampy czerwone o niezmiennym strumieniu świetlnym lub dwie czerwone lampy błyskowe, umieszczone na masztach ustawionych zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 1,
  - 2) na linii wyjściowej lampa czerwona o niezmiennym strumieniu świetlnym lub czerwona lampa błyskowa, umieszczona na maszcie ustawionym zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 2,
  - 3) na linii wyjściowej lampy białe o niezmiennym strumieniu świetlnym, umieszczone na masztach ustawionych zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 3,
  - 4) na linii otwarcia ognia lampy czerwone o niezmiennym strumieniu świetlnym, umieszczone na masztach ustawionych zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 4,
  - 5) na stanowisku dowodzenia dwie lampy o niezmiennym strumieniu świetlnym, umieszczone na wspólnym maszcie, ustawionym zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 5, w tym jedna czerwona, druga biała lub dwie lampy błyskowe, w tym jedna czerwona, druga biała,
  - 6) w schronach obsługi celów dwie lampy, jedna biała – zezwalająca na wejście do strefy strzelań, druga czerwona – zabraniająca wejścia do strefy strzelań,
  - 7) na schronach obsługi celów lampa pomarańczowa o niezmiennym strumieniu świetlnym lub pomarańczowa lampa błyskowa, informująca o pobycie obsługi na terenie strefy strzelań, umieszczona na schronie lub maszcie ustawionym zgodnie z § 11 ust. 2.”;
- 51) w § 87 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
„5. Dopuszcza się niewykonywanie sieci sterowniczo-sygnalizacyjnej do podnośników tarcz, jeżeli podnośniki te posiadają własne zasilanie elektryczne.”;
- 52) w § 89 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Instalację piorunochronną umieszcza się na obiekcie mieszczącym stanowisko dowodzenia oraz na budynkach usytuowanych na terenie strzelnicy, w sposób zgodny z Polską Normą dotyczącą ochrony odgromowej obiektów budowlanych.”;
- 53) w § 90 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Na terenie strzelnicy zapewnia się łączność telefoniczną z najbliższą jednostką wojskową linią kablową lub napowietrzną przy zachowaniu wymogu, o którym mowa w § 80 ust. 3, lub łączność bezprzewodową.”;
- 54) tytuł rozdziału 13 otrzymuje brzmienie:
„Bezpieczeństwo konstrukcji obiektów strzelnicy”;
- 55) w § 91 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Obiekty strzelnicy i urządzenia z nimi związane projektuje się i wykonuje w taki sposób, aby obciążenia mogące na nie działać w trakcie budowy i użytkowania nie prowadziły do.”;
- 56) w § 92:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Konstrukcja obiektów strzelnicy powinna spełniać warunki zapewniające nieprzekroczenie stanów granicznych nośności oraz stanów granicznych przydatności do użytkowania w żadnym z jej elementów i w całej konstrukcji.”,
  - b) w ust. 3 pkt 7 otrzymuje brzmienie:
„7) zmiany wymiarów lub obniżenia elementów konstrukcyjnych strzelnicy poniżej poziomu określonego projektem i dopuszczalnej tolerancji określonej w niniejszym rozporządzeniu.”;
- 57) tytuł rozdziału 14 otrzymuje brzmienie:
„Bezpieczeństwo pożarowe na strzelnicach”;

58) § 93–95 otrzymują brzmienie:

„§ 93. W obiektach budowlanych zlokalizowanych na terenie strzelnicy stosuje się rozwiązania techniczne i materiałowe dostosowane do występującego zagrożenia pożarowego lub zagrożenia wybuchem.

§ 94. Obiekty budowlane zlokalizowane na terenie strzelnicy wykonuje się z materiałów nierozprzestrzeniających ognia lub zabezpieczone w sposób utrudniający rozprzestrzenianie się ognia.

§ 95. Odległości między obiektami na terenie strzelnicy nie mogą być mniejsze niż:

- 1) 30 m – między obiektami magazynowymi zaliczonymi do kategorii zagrożenia wybuchem a innymi obiektami,
- 2) 15 m – między obiektami magazynowymi, z wyjątkiem magazynów, o których mowa w pkt 1,
- 3) 10 m – między obiektami magazynowymi, z wyjątkiem magazynów, o których mowa w pkt 1, a obiektami zakwalifikowanymi do kategorii zagrożenia ludzi.”;

59) w § 96 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Teren strzelnicy zaopatruje się w wodę do celów konsumpcyjnych i na potrzeby gospodarcze.”;

60) w § 97 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na terenie strzelnicy lokalizuje się ustęp oraz umywalnie niezbędne dla użytkowników strzelnicy w liczbie nie mniejszej niż:

- 1) strzelnica garnizonowa typu „A” – 1 ustęp męski i 1 ustęp damski,
- 2) strzelnica garnizonowa typu „B” – 1 ustęp męski i 1 ustęp damski,
- 3) strzelnica garnizonowa typu „C” i „S”:
  - a) do 6 stanowisk – 1 ustęp męski i 1 ustęp damski,
  - b) powyżej 6 stanowisk – 2 ustępy męskie i 2 ustępy damskie,
- 4) strzelnica garnizonowa typu „D” – 1 ustęp męski i 1 ustęp damski.”;

61) w § 99 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W rejonie strzelnicy wykonuje się urządzenia ochronne służące ochronie wód podziemnych i powierzchniowych.”;

62) w § 101 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na linii wyjściowej strzelnicy, na wysokości 2 m ponad poziomem terenu, umieszcza się znak oznakowania strefy zagrożenia hałasem.”;

63) tytuł rozdziału 16 otrzymuje brzmienie:

„Warunki dopuszczenia strzelnicy do użytkowania”;

64) § 102 otrzymuje brzmienie:

„§ 102. Strzelnicę i urządzenia budowlane z nią związane wykonuje się w sposób niestwarzający niebezpieczeństwa wypadków w trakcie użytkowania.”;

65) w § 104 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Strzelanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, przeprowadza jednostka naukowa posiadająca upoważnienie Ministra Obrony Narodowej.”;

66) § 105 otrzymuje brzmienie:

„§ 105. 1. Z czynności, o których mowa w § 104 ust. 1 pkt 2 i 3, sporządza się protokoły.

2. Powykonawczą inwentaryzację geodezyjną i protokoły sprawdzenia strzelnicy pod względem zgodności wykonania z obowiązującymi warunkami technicznymi i stanu wybranych elementów strzelnicy oraz strzelania sprawdzającego inwestor dołącza do zawiadomienia o zakończeniu budowy strzelnicy lub do wniosku o udzielenie pozwolenia na jej użytkowanie jako protokoły badań i sprawdzeń w rozumieniu art. 57 ust. 1 pkt 4 ustawy.

3. Wzór protokołu sprawdzenia strzelnicy pod względem zgodności wykonania z obowiązującymi warunkami technicznymi oraz stanu wybranych elementów strzelnicy jest określony w załączniku nr 14 do rozporządzenia.

4. Wzór protokołu przeprowadzenia strzelania sprawdzającego jest określony w załączniku nr 15 do rozporządzenia.”;

- 67) w § 106 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Strzelnice, o których mowa w § 29 ust. 1, dopuszcza się do użytkowania, jeżeli jest zapewniona możliwość spełnienia jednego z następujących warunków:”;
- 68) w § 107 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) terenie strefy strzelań co najmniej o 20 cm poniżej poziomu płaszczyzny rzeczywistej strzelnicy,”;
- 69) w § 108 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Rozbudowę i przebudowę strzelnicy poprzedza się oceną stanu technicznego konstrukcji i innych jej elementów, z uwzględnieniem stanu podłoża gruntowego.”;
- 70) załącznik nr 7 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia;
- 71) tytuł załącznika nr 14 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie:
„Protokół sprawdzenia strzelnicy pod względem zgodności wykonania z obowiązującymi warunkami technicznymi oraz stanu wybranych elementów strzelnicy”;
- 72) tytuł załącznika nr 15 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie:
„Protokół przeprowadzenia strzelania sprawdzającego”.

§ 2. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, związanych z wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *A. Macierewicz*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 15 grudnia 2017 r. (poz. 113)

WYMAGANIA WOBEC POSZCZEGÓLNYCH KLAS STRZELNIC GARNIZONOWYCH

Tablica nr 1. Strzelnice o stałej linii otwarcia ognia

Klasa strzelnicy	Wymagane budowle zabezpieczające	Promień strefy zagrożenia	Możliwość prowadzenia strzelań
IV	Kulochwyt główny zabezpieczenia boczne kulochwyt dolny przed linią celów najbliższą kulochwytowi głównemu	4500 m	wszystkie strzelania
III	Jak dla strzelnic klasy IV	3500 m	wszystkie strzelania, z wyłączeniem użycia amunicji ciężkiej i amunicji z rdzeniem stalowym
II	Jak dla strzelnic klasy III oraz: przesłona pionowa nr 1 kulochwyt dolny pod przesłoną nr 1 przesłona pionowa nr 2 minimum 2 dodatkowe przesłony pionowe za każdą linią celów powyżej 100 m zabezpieczenie poziome nad przesłonami pionowymi nr 1 i nr 2	głębokość z zakresu 150÷3500 m*	wszystkie strzelania
I	Jak dla strzelnic klasy II oraz: zabudowa kulochwytu głównego minimum 3 dodatkowe przesłony pionowe za każdą linią celów powyżej 100 m	rozmiar strefy niebezpiecznej	wszystkie strzelania

* Przy zmniejszeniu strefy zagrożenia poniżej 1000 m należy wykonać zabudowę kulochwytu głównego.

Uwaga: Na strzelnicach, które posiadają jedną linię otwarcia ognia i jedną linię celów, nie wykonuje się dodatkowych przesłon pionowych.

Tablica nr 2. Strzelnice o zmiennej linii otwarcia ognia typu „D”

Klasa strzelnicy	Wymagane budowle zabezpieczające	Promień strefy zagrożenia	Możliwość prowadzenia strzelań
IV	Kulochwyt główny zabezpieczenia boczne kulochwyt dolny przed linią celów	4500 m	wszystkie strzelania
III	Jak dla strzelnic klasy IV	3500 m	wszystkie strzelania, z wyłączeniem amunicji ciężkiej i amunicji z rdzeniem stalowym
II	Jak dla strzelnic klasy III oraz: przesłona pionowa nr 1 za każdą linią otwarcia ognia kulochwyt dolny pod każdą przesłoną pionową nr 1 przesłona pionowa nr 2 za każdą linią otwarcia ognia	700 m	wszystkie strzelania
I	Jak dla strzelnic klasy II oraz: zabezpieczenie poziome nad przesłonami pionowymi nr 1 i nr 2 za każdą linią otwarcia ognia zabudowa kulochwytu głównego	rozmiar strefy niebezpiecznej	wszystkie strzelania

Tablica nr 3. Strzelnice o zmiennej linii otwarcia ognia typu „S”

Klasa strzelnicy	Wymagane budowle zabezpieczające	Promień strefy zagrożenia	Możliwość prowadzenia strzelań
IV	Kulochwyt główny zabezpieczenia boczne kulochwyt dolny przed linią celów	4500 m	wszystkie strzelania
III	Jak dla strzelnic klasy IV	3500 m	wszystkie strzelania, z wyłączeniem amunicji ciężkiej i amunicji z rdzeniem stalowym
II	Jak dla strzelnic klasy III oraz: przesłona pionowa nr 1 za linią otwarcia ognia na odległość 150 m przesłona pionowa nr 1 za liniami otwarcia ognia na odległość 100 m, 75 m i 50 m przesłona pionowa nr 2 za liniami otwarcia ognia na odległość 150 m i 100 m zabezpieczenie poziome nad przesłonami pionowymi nr 1 i nr 2 za liniami otwarcia ognia na odległość 150 i 100 m	1000 m	wszystkie strzelania
I	Jak dla strzelnic klasy II oraz zabudowa kulochwytu głównego	rozmiar strefy niebezpiecznej	wszystkie strzelania